Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani (jud. S. Vasilache)
Dosarul nr. 3r-990/24 (2-24019326-02-3r-14082024)

D E C I Z I E

11 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, Mîra Ghenadie
judecătorul Braga Angela și Sîrbu Victoria
Judecătorii

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de Voznaia Eudochia împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 27 iunie 2024, adoptată în cauza înaintată în ordine de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată de Voznaia Eudochia către ÎMGFL nr. 19 și , intervenient accesooriu ”Termoelectrica”, cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și constatarea încălcării drepturilor consumatorului,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La data de 15 februarie 2024 reclamanta Voznaia Eudochia s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către ÎMGFL nr. 19, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica”, solicitând:

- constatarea faptului încălcării drepturilor consumatorului reclamantei Eudochia Voznaia din partea pârâtului ÎMGEL-19 şi a intervenientului accesoriu „Termoelectrica” S.A. privind accesul la informații, exprimată în neoferirea răspunsului corespunzător la cererile reclamantei din 04.06.2023, 05.03.2023 şi 06.03.2023.

- constatarea faptului încălcării drepturilor consumatorului reclamantei Eudochia Voznaia din partea pârâtului ÎMGFL-19 şi a intervenientului accesoriu „Termoelectrica” S.A. privind prestarea serviciilor către consumator, exprimată prin refuzul de a măsura temperatura aerului din apartamentul reclamantului.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 27 iunie 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea de contencios administrativ înaintată de Voznaia Eudochia către ÎMGFL nr. 19, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica” privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și constatarea încălcării

drepturilor consumatorului, în temeiul art. 207 alin.(2) lit. d) Codul administrativ.

Solicitarea recurentului:

La data de 12 iulie 2024 Voznaia Eudochia a declarat cerere de recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de recurs, cu casarea încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 27 iunie 2024.

La data de 14 august 2024 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Mîra Ghenadie și Braga Angela.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs a invocat recurenta nu este de acord cu încheierea menționată pe care o consideră ca fiind una neîntemeiată care urmează a fi casată integral.

Consideră că, nefondat s-a respins cererea recurentei privind examinarea cauzei în procedură ordinară cu participarea părţilor. Astfel, recurenta și-a motivat cererea prin prisma art. 218 lit. a) din Codul administrativ.

Susține că, a fost încălcat dreptul recurentei la exprimarea poziției și la apărare intereselor ei în ședințele de judecată în procedura ordinară, inclusiv prin intermediul avocatului, pe motivul că nu poate fi spus despre comunul acord al părților cu examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ ce are loc în procedură scrisă.

Afirmă că, cererea de chemare în judecată era depusă ca acțiune de protecție drepturilor consumatorului, dar instanța a hotărât s-o examineze în materia administrativă.

Totodată, cererea de chemare în judecată din 15.02.2024 era depusă repetat, după emiterea deciziei Curții de Apel Chișinău în privința recursului împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care prima cerere de chemare în judecată din 19.07.2023 a fost respinsă. Potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 31.10.2023 calea de atac a fost exercitată de o persoană ce nu dispune de împuterniciri procedurale în acest sens.

Precizează că, avocatul a eliminat neajunsurile și a depus o nouă cerere de chemare în judecată, ce este legal prin prisma art. 207 alin. (2) lit. g) din Codul administrativ: acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens și art. 207 alin. (4) din aceeași cod: (4) Declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin. (2) lit. f) – h) nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași Recurent cu aceeași acțiune.

Invocă că, concluzia că recurenta a omis termenul de prescripție devine absolut nul.

Relevă că, ceea ce ține de faptul că recurenta a formulat și solicitări faţă de intervenient, a indicat că atât ÎMGFL 19 cât și SA „Termoelectrica” sunt pârâți. În partea solicitărilor a fost omisă o greșală tehnică, care ar putea fi soluționată dacă

cauza ar fi examinată în procedură ordinară cu participarea părţilor, cum a solicitat recurenta, sau prin oferirea termenului pentru clarificarea calității părților. Însă, acest drept nu a fost oferit recurentei, deși oferirea termenului pentru înlăturarea neajunsurilor este prevăzut de art. 213 a Codului administrativ. Argumentul instanței, precum că reclamanta a corectat o dată cererea de chemare în judecată nu este corect, pe motivul că corectarea a fost legată de cerința instanței de a corecta cererea prin prisma legislației administrative, fără indicarea oricăror neajunsuri.

Pe motivele enunțate, solicită recurenta Voznaia Eudochia admiterea cererii de recurs.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, Completul specializat a constatat că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 iunie 2024 a fost recepționată de reprezentantul recurentei Voznaia Eudochia, avocatul Răileanu Petru la data de 11 iulie 2024, fiind atacată cu recurs la data de 12 iulie 2024.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Completul specializat consideră că recursul declarat de Voznaia Eudochia, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat şi materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menţinerea încheierii instanţei de fond, reieşind din considerentele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Conform art. 241 alin.(1), (3) Cod administrativ, (1) Încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. (3) Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Astfel, actele cauzei atestă că, la data de 10 aprilie 2023 Voznaia Eudochia s-a adresat cu o cerere către SA „Termoelectrica” prin care a solicitat, constatarea diferenței dintre temperaturile din apartamentul ce-i aparține ultimei și efectuarea unui recalcul în acest sens.

Prin răspunsul nr. 46 din 18.04.2023, ÎMGFL nr. 19 i-a comunicat reclamantei Voznaia Eudochia despre faptul că potrivit Deciziei nr. 105-d din

27.03.2023 a fost închis sezonul rece de încălzire 2022-2023 în mun. Chișinău, răspunsul fiind recepționat la 11.05.2023.

La data de 16 mai 2023, în temeiul Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie, avocatul Răileanu Petru în interesele Voznaia Eudochia, a solicitat de la ÎMGFL nr. 19, eliberarea copiei deciziei nr. 105-d din 27.03.2023, precum și informații privind locuitorii blocului nr. ***** care au cerut sistarea încălzirii, a oferi explicații privind motivele neasigurării verificării temperaturii în apartamentul solicitantei Voznaia Eudochia, precum s-a solicitat în cererea din 10.04.2023.

La data de 06 iunie 2023, avocatul Răileanu Petru în interesele Voznaia Eudochia s-a adresat către ÎMGFL nr. 19 și SA „Termoelectrica” cu o cerere prealabilă, iar la data de 19 iunie 2023 SA „Termoelectrica” i-a furnizat răspunsul nr. 79/874 din 19.06.2023

Prin urmare, la data de 15 februarie 2024 Voznaia Eudochia s-a adresat cu prezenta acțiune în ordine de contencios administrativ, cu cerințele expuse supra.

Prima instanță prin încheierea din 27 iunie 2024, a declarat inadmisibilă acțiunea depusă în contencios administrativ de către Voznaia Eudochia, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 12 iulie 2024 Voznaia Eudochia, a contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus.

În conformitate cu prevederile art. 189 alin.(1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Potrivit art.207 alin.(1), alin.(2) lit.d) din Codul administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Articolul 209 alin.(1) din Codul administrativ statuează că, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Potrivit art. 64 alin. (2) Codul administrativ, refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeaşi regulă se aplică şi în cazul nesoluţionării unei cereri în termen legal.

Completul specializat apreciază critic argumentele recurentei, precum că aceasta a formulat o acțiune în temeiul Legii privind protecția drepturilor consumatorului, or, după cum rezultă din solicitările acesteia, se atestă indubitabil faptul că aceasta revendică încălcarea dreptului privind accesul la informații, prin neacordarea unor răspunsuri corespunzătoare la cererile adresate.

Potrivit art. 25 Legea nr. 148 din 09.06.2023 privind accesul la informațiile de interes public, (2) Contestarea acțiunilor sau inacțiunilor furnizorilor de informații se realizează prin depunerea unei acțiuni în contencios administrativ, care se înaintează și se examinează în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile, cu excepțiile și completările stabilite de prezenta lege. În partea ce ține de procedura contenciosului administrativ, toți furnizorii de informații sunt asimilați autorităților publice.

Cu referire la criticile reclamantei asupra neexaminării cauzei în ședință publică, Completul specializat reține că potrivit art. 26 alin. (1) Legea nr. 148 din 09.06.2023, cauzele de contencios administrativ, intentate conform art. 25, se examinează și se soluționează în procedură scrisă, în termen de cel mult 3 luni de la data acceptării acțiunii.

Totodată, art. 35 Legea nr. 148 din 09.06.2023 statuează că, (1) Cererile de solicitare a accesului la informațiile oficiale depuse până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data depunerii cererii.

(2) Acțiunile în contencios administrativ și cererile de chemare în judecată înaintate până la intrarea în vigoare a prezentei legi *se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data înaintării acțiunii*.

Prin urmare, la caz, nu sunt temeiuri cu privire la examinarea cauzei în ședință publică, or, legea într-o manieră certă și clară, prevede expres procedura de examinare al litigiilor cu privire la accesul la informație, iar trimiterile reclamantei la dispozițiile art. 218 lit. a) Codul administrativ este impertinentă, dat fiind faptul că la caz se aplică dispozițiile legii speciale.

Totodată, Completul specializat reține că, prezentei cauze i se aplică prevederile Legii privind accesul la informație nr. 982XIV din 11.05.2000 în vigoare până la 08 ianuarie 2024, în condițiile în care derularea procedurii administrative a luat naștere până la data intrării în vigoare a noii legi din 09.06.2023.

Astfel, prevederile art. 16 Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie (în vigoare la etapa adresării reclamantei către pârâți), informaţiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziţia solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai tîrziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informaţie.

Potrivit art. 23 Legea nr. 982 din 11.05.2000, (1) În cazul în care persoana

care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la informaţie i-au fost lezate, precum şi în cazul în care nu este satisfăcută de soluţia dată de către conducerea furnizorului de informaţii sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii direct în instanţa de contencios administrativ competentă.

(2) Sesizarea instanţei de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informaţii sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informaţii a atacat anterior acţiunile furnizorului de informaţii pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informaţii şi/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească.

Completul specializat apreciază ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe cu referire la faptul că termenul de prescripție stabilit prin lege a fost omis de reclamanta Voznaia Eudochia.

Astfel, actele cauzei confirmă indubitabil că, reclamanta Voznaia Eudochia a depus cereri privind accesul la informație în adresa ÎMGFL nr. 19 la 10.04.2023 – revenind obligația de a acorda răspuns până la 02.05.2023, iar acțiunea putea fi depusă pînă la 01.06.2023; cererea din 16.05.2023 – pîrîta urmînd să acorde răspuns pînă la 06.06.2023, cu drept de acțiune în instanță pînă la 06.07.2023; și cererea din 06.06.2023 cu termen pentru răspuns de la pîrîtă pînă la 27.06.2023, implicit adresarea în termen de 30 zile pînă la 27.06.2023.

În situația de față se atestă că reclamanta Voznaia Eudochia nu s-a încadrat în nici una dintre aceste situații în termenul de 1 lună prevăzut la art. 23 alin. (2) Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie, or, după cum atestă actele cauzei deși cererea prealabilă a fost depusă la 06 iunie 2023, acțiunea în contencios administrativ prin care a fost atacat refuzul de a furniza informația a fost depusă la data de 15 februarie 2024.

Raportând prevederile legale citate la circumstanțele expuse, Completul de judecată reține că, instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia că acțiunea este depusă cu omiterea termenului prevăzut de lege, fiind înaintată peste o perioadă care depășește termenul de 1 lună.

Potrivit art. 65 din Codul administrativ, (1) Dacă o persoană, din motive independente de voinţa ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. (2) Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază şi, suplimentar, se recuperează acţiunile omise. (3) După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acţiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepţia

cazului cînd acest lucru nu a fost posibil pînă la expirarea termenului de un an ca urmare a forţei majore. (4) Persoanele interesate pot contesta actul/refuzul autorităţii publice de repunere în termen cu acţiune în contencios administrativ numai odată cu fondul. (5) Repunerea în termen nu se permite în cazurile excluse prin lege.

Completul de judecată reține că, recurenta Voznaia Eudochia la depunerea acțiunii nu a solicitat repunerea în termen şi nici nu a invocat careva argumente ce ar justifica omiterea termenului de înaintare a prezentei cererii. În acelaşi context, se va reține că, omisiunea de a formula şi a depune acțiune în instanța de judecată în conformitate cu rigorile Legii şi în termenul stabilit, este imputabilă exclusiv reclamantei.

Alegațiile reclamantei Voznaia Eudochia cu trimitere la faptul că aceasta anterior s-a adresat cu o cerere cu cerințe similare în instanța de judecată, însă aceasta a fost declarată inadmisibilă, nicidecum nu justifică omiterea termenului de adresare în instanța de judecată, or, ultima o cerere de repunere în termen nu a depus.

Astfel, depășirea termenului de adresare cu acțiune în contencios administrativ, precum și efectele unei asemenea depășiri reprezintă sancțiunea civilă aplicată reclamantei pentru nevalorificarea drepturilor sale în interiorul termenului legal.

În acest context, instanţa de judecată relevă şi opinia Curţii Europene a Drepturilor Omului, expusă în jurisprudenţa sa constantă, care explică că, limitele de termen (prescripţia) impuse în vederea apărării judiciare a drepturilor pretinse a fi lezate, sunt acceptabile în interesul unei bune administrări a justiţiei, urmărind un scop legitim de a asigura securitatea raporturilor juridice şi protejarea persoanelor ce ar putea fi acuzate împotriva învinuirilor lipsite de actualitate (*stale claim*) susceptibile de a provoca dificultăţi în eliminarea şi preîntâmpinarea actelor de injustiție.

Instituirea exigenţelor de admisibilitate nu urmăresc restrângerea accesului liber la justiţie, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condiţiile legii, ci exclusiv instaurarea unui ordini juridice indispensabile circuitului constituţional prevăzut în art. 20 din Constituţie, prevenindu-se, astfel, abuzurile şi asigurându-se protecţia drepturilor şi intereselor legitime ale celorlalte părţi.

Astfel, sub aspect procesual, accesul liber la justiţie se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acţiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept.

Prin urmare, în condițiile în care acţiunea în obligare nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă, instanţa de judecată nu va

purcede la examinarea şi soluționarea fondului cauzei de contencios administrativ în obligare la acţiunea reclamantului, deoarece chestiunile de procedură preced fondul acţiunii în contenciosul administrativ.

Raportînd normele de drept sus-indicate circumstanțelor cauzei, Completul judiciar conchide că instanța de fond în mod legal a constatat inadmisibilitatea acțiunii înaintate de Voznaia Eudochia.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalităţii încheierii contestate şi care ar duce la anularea acesteia, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 iunie 2024, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de către Voznaia Eudochia.

Se menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 iunie 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii: Braga Angela

Sîrbu Victoria